

EU-länders skilda krav vid elektronisk fakturering

Direktivets införande i medlemsländerna

EUs direktiv om fakturering när det gäller mervärdesskatt¹ möjliggör elektronisk fakturering i samtliga medlemsländer, under förutsättning av mottagaren av fakturan accepterar det. Direktivet ger dock medlemsstaterna vissa valmöjligheter avseende vilka krav som kan ställas för att en elektronisk faktura ska accepteras i ett visst land. När det gäller krav på elektronisk signatur för säkerställande av fakturans äkthet och integritet har medlemsstaterna möjlighet att kräva antingen en avancerad elektronisk signatur eller en kvalificerad elektronisk signatur. Används EDI kan krav införas på ett, utöver fakturan, sammanfattande dokument i pappersform (i tillägg till kravet att processer för säkerställande av äkthet och integritet finns i avtal). Länder har även möjlighet att tillåta andra metoder för elektronisk fakturering, utan att ställa krav på vare sig äkthet eller integritet hos fakturan, och utan krav på teknisk säkerhet. Utöver dessa huvudlinjer finns möjligheter att införa ytterligare krav, exempelvis på att fakturan ska lagras i mottagen form och att signatur och signaturverifieringsdata ska lagras.

Direktivets valmöjligheter har således inneburit att medlemsstaternas lagstiftning och deras krav på en elektronisk faktura skiljer sig åt. Följande huvudlinjer kan utrönas:

- Vissa länder kräver att en faktura signeras med en kvalificerad elektronisk signatur och att, för det fall EDI används, ett sammanfattande dokument i pappersform upprättas med jämna mellanrum. (exempel: Spanien, Polen)
- Som ovan fast det sammanfattande dokumentet kan även vara i elektronisk form signerad med en kvalificerad elektronisk signatur (exempel: Tyskland).
- Andra länders lagstiftning innebär att en e-faktura kan signeras med en avancerad elektronisk signatur eller skickas med EDI där äkthet och integritet säkras i enlighet med avtal (exempel: Österrike, Luxemburg, Frankrike).
- Ytterligare andra länder ger i tillägg till i c) nämnda sätt möjlighet att använda andra metoder för e-fakturering, under förutsättning att fakturans äkthet och integritet kan garanteras (exempel: Danmark, Irland, Storbritannien).
- Slutligen har vissa länder inga krav på vare sig signaturer eller säkerställande av äkthet och integritet, utan godkänner alla metoder så länge fakturan förblir korrekt och oförändrad (Sverige och Finland).

Utöver de skillnader i nationell lagstiftning som direkt följer av direktivets valmöjligheter finns det ytterligare problem med varierande krav, orsakade dels av vagheter i direktivet, dels av nationell tolkning och bakomliggande lagstiftning. Några exempel på sådana krav och problem är:

- Krav på validering av e-signaturen vid mottagandet, samt krav att denna loggas och att loggen sparas med signaturen (exempel Tyskland)
- Krav på att utställaren av certifikatet ska vara nationell eller godkänd av nationell skattemyndighet. (exempel: Spanien, Tjeckien)
- Krav på tidsstämpel vid lagring av fakturan (exempel: Italien)

¹ Direktiv 2001/115/EG om ändring av direktiv 77/388/EEG i syfte att förenkla, modernisera och harmonisera kraven på fakturering när det gäller mervärdesskatt.

- Krav på en s.k. ”partner directory” vid användande av EDI-alternativet. (exempel: Frankrike)
- Vaga krav när det gäller EDI – vad är ”integritet och äkthet” och hur ska detta bevisas? (exempel: de flesta länder)
- Krav på förhandsgodkännande vid användande av ”andra elektroniska metoder” även vad gäller inhemsk fakturering. (exempel: Belgien, Holland)

Vilket lands krav ska ett företag följa?

Grundregeln vid gränsöverskridande fakturering inom EU är att avsändarlandets lags krav ska gälla. Det innebär att en faktura som skickas från ett EU-land som har krav på t.ex. avancerade elektroniska signaturer ska accepteras i ett annat medlemsland, även om det senare skulle ha krav på kvalificerade elektroniska signaturer. Det finns dock viktiga **undantag** från den här reglen.

- 1) För det första gäller grundregeln enligt direktivet inte för det fall avsändarlandet valt att acceptera fakturor skickade med ”andra elektroniska metoder”. För dessa fall stadgar direktivet att mottagarlandet måste godkänna dessa metoder innan fakturan kan accepteras.
- 2) För det andra ser vi att grundregeln inte alltid accepteras i praktiken. Länder med krav på kvalificerade elektroniska signaturer accepterar ofta inte fakturor med signaturer med lägre säkerhetsgrad. Vissa länder är dessutom skeptiska till andra signaturer än sina inhemska – oavsett säkerhetsnivå.

I vad mån ett företag behöver uppgradera säkerheten på sina fakturor vid gränsöverskridande handel beror alltså dels på nivån på lagstiftningen i etableringslandet (punkt 1 ovan), men även på vilken risk man är beredd att ta när det gäller den faktiska acceptansen av utländska signaturer (punkt 2 ovan).

Effekt för svenska företag

Svenska företag som enbart fakturerar inom Sverige och som inte har någon representation i andra länder behöver bara följa svenska krav. Företag som däremot antingen är multinationella och etablerade (och fakturerar) även i andra länder än i Sverige, eller som har kunder i andra EU-länder, kan inte förlita sig på att det räcker med att följa svensk rätt. Eftersom Sverige valt att acceptera fakturor skickade med ”andra elektroniska metoder” och inte kräver äkthet och integritet genom e-signatur eller vid användande av EDI, så kommer svenska fakturor inte per automatik att accepteras av övriga EU-länder. Sverige är tillsammans med Finland det land som har lägst säkerhetskrav på elektroniska fakturor i Europa, vilket kommer att innebära att de flesta länder kommer att kräva högre säkerhet än vad den svenska lagen stadgar.

Anna Nordén, TrustWeaver 2006-09-25

För aktuella länkar och andra dokument inom området, se www.nea.nu under *Arbetsgrupper*, *e-fakturering* och *Om e-fakturering*.